På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (første afdeling):

1. **Kommissionens beslutning af 21. juli 1976 om anvendelse af vedtægtens artikel 50 annulleres, for så vidt det bestemmes, at sagsøger ikke får en anden stilling i den kategori, der svarer til hans lønklasse.**

2. **Kommissionen dømmes til at afholde sagens omkostninger.**

Bosco Mertens de Wilmars O'Keeffe

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 11. maj 1978.

A. Van Houtte
Justitssekretær

G. Bosco
Formand for første afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT J.-P. WARNER FREMSAT DEN 13. APRIL 1978 [1]

Høje Ret.

Sagsøger i denne sag er hr. J. S. Oslizlok. Han er født i Polen i 1920. Mellem 1940 og 1945 gjorde han tjeneste i de polske styrker i Frankrig og i Storbritannien. Efter krigen blev han optaget på University College, Cork, hvor han fik eksamen som Bachelor of Commerce. Mellem 1949 og 1951 var han ansat i lavere akademiske stillinger ved University College, Cork, og ved University of Bristol. I 1951 tog han ved University College, Cork, eksamen som Master of Economic Science (højere eksamen i statsvidenskab). I 1952 blev han ansat i Den irske Centralbank som økonomisk assistent. I 1953 fik han tildelt irsk statsborgerskab. På tidspunktet for de nye medlemsstaters tiltræden af Fællesskaberne, den 1. januar 1973, var han avanceret til økonomisk konsulent i Den irske Centralbank.

Den 1. april 1973 blev sagsøger ansat ved Kommissionen som direktør for direktorat A under generaldirektoratet

1 — Oversat fra engelsk.

for regionalpolitik. Denne stilling var selvfølgelig indplaceret i lønklasse A 2, og sagsøger blev udnævnt i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 29, stk. 2.

Ved Kommissionens beslutning af 21. juli 1976 (bilag 1 til stævningen) blev sagsøger med virkning fra 15. oktober 1976 fritaget fra stillingen i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 50. Denne beslutning blev truffet i forbindelse med en reorganisering af generaldirektoratet for regionalpolitik, som Kommissionen havde truffet beslutning om samme dag.

Som det er Domstolen bekendt, bestemmer artikel 50 følgende:

»Fastansatte tjenestemænd i lønklasserne A 1 og A 2 kan efter ansættelsesmyndighedens afgørelse fritages fra deres stilling af tjenestlige grunde.

Denne fritagelse har ikke karakter af en disciplinær foranstaltning.

Den tjenestemand, der således fritages fra tjenesten, og som ikke får en anden stilling i den kategori eller tjenestegruppe, der svarer til hans lønklasse, får en godtgørelse udregnet i henhold til de i bilag IV fastsatte betingelser.«

Sagsøger blev ikke ansat i en anden stilling, og han havde derfor ret til den i artiklen omhandlede godtgørelse.

Den 7. oktober 1976 indgav sagsøger en klage i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, over beslutningen om at fritage ham fra stillingen og desuden om fornødent over beslutningen om at reorganisere generaldirektoratet for regionalpolitik (bilag 5 til stævningen). Efter at den vedtægtsbestemte fire måneders periode den 23. marts 1977 var forløbet, uden at han havde modtaget svar på sin klage, anlagde han nærværende sag. (Sagsøger fik rent faktisk skriftligt svar på sin klage, men for sent. Han fik nemlig på grund af en fejltagelse ikke den fulde tekst af dette svar før i maj 1977: se bilag 1 til svarskriftet. Svaret indeholdt et begrundet afslag på hans klage.)

Under denne sag har sagsøger først og fremmest nedlagt påstand om, at det statueres, at beslutningen om at fritage ham fra stillingen var ugyldig. Han støtter påstanden på tre søgsmålsgrunde:

1. Beslutningen blev truffet, uden at der i fornødent omfang blev givet ham mulighed for at udøve sin ret til at blive hørt;
2. Beslutningen var utilstrækkeligt begrundet.
3. Beslutningen blev ikke truffet af tjenstlige grunde, men var udtryk for magtfordrejning.

Sagsøger har også, for så vidt det skulle være fornødent, nedlagt påstand om, at det statueres, at Kommissionens beslutninger om at reorganisere generaldirektoratet for regionalpolitik, var ugyldig. Det blev imidlertid på sagsøgers vegne gjort klart, at denne supplerende påstand kun var nedlagt, såfremt Domstolen skulle finde, at denne beslutning og beslutningen om at fritage ham fra stillingen ikke kunne adskilles, således at de to beslutninger enten begge måtte opretholdes, eller begge måtte ophæves.

Det særlige for den nærværende sag er, at de omstændigheder, der førte frem til Kommissionens beslutninger af 21. juli 1976, først blev helt klarlagt under de mundtlige forhandlinger, da vi fik mulighed for at påhøre det mundtlige vidnesbyrd fra hr. Renato Ruggiero, der var generaldirektør for regionalpolitik på det pågældende tidspunkt.

Indtil 21. juli 1976 var generaldirektoratet for regionalpolitik opdelt i tre direktorater, nemlig:

— direktorat A »analysen, dokumentation og målsætning« med sagsøger som direktør;

— direktorat B »samordning og programmer« med hr. Philippe de Castelbajac (som også var assisterende generaldirektør) som direktør;

— direktorat C »udvikling og omstilling« med hr. Rosario Solima som direktør.

(Se bilag 2 a til stævningen.)

Hr. Ruggiero forklarede os, at denne struktur var blevet vedtaget på en tid, da der ikke fandtes nogen fond for regionaludvikling eller noget udvalg for regionalpolitik. I 1975 ændrede situationen sig af to grunde. Den første grund var oprettelsen af Den europæiske Fond for Regionaludvikling og nedsættelsen af Udvalget for Regionalpolitik, hvilket skete henholdsvis ved Rådets forordning (EØF) nr. 724/75 af 18. marts 1975 og Rådets afgørelse nr. 75/185/EØF af samme dato. Oprettelsen af fonden nødvendiggjorde en udvidelse af direktoratet C, som skulle være ansvarlig for administrationen af fonden. Denne udvidelse blev gennemført i maj 1975 ved en overførsel af personale fra direktorat A til direktorat C. Direktorat B måtte opretholdes intakt, fordi dette direktorat skulle være ansvarlig for bistand til udvalget, og navnlig klare problemet med at samordne Fællesskabets regionalpolitik med de forskellige medlemslandes nationale politik samt udarbejde regionale udviklingsprogrammer. Den anden grund var, at det Kommissionsmedlem, der på det pågældende tidspunkt var ansvarlig for regionalpolitikken, hr. Thomson (som det var dengang), ønskede at gennemføre en ny opfattelse af regionalpolitikken, hvorefter denne politik ikke blot skulle omfatte tilskud til de fattigere områder, men desuden enhver forgrening på nationalt plan af Fællesskabets økonomiske politik — landbrugspolitik, konkurrencepolitik etc. Hr. Ruggiero fandt, at det af disse to grunde var ønskeligt at reorganisere generaldirektoratet, således at det kom til at bestå af to direktorater, hvoraf det ene skulle være ansvarligt for samordning og planlægning og det andet for administrationen af de disponible midler. Der var en yderligere, administrativ begrundelse for en sådan reorganisering, nemlig at direktorat A på grund af en række faktorer, herunder den overførsel af personale, der var sket i maj 1975, var blevet reduceret, således at det kun var lidt større end et kontor (se retsmødereferat s. 3 til 5).

Der er for Domstolen fremlagt referater fra tre af Kommissionens møder i 1975; disse referater gengiver til en vis grad de begivenheder, som hr. Ruggiero har fortalt om.

Således fremgår det af referatet af et møde, som Kommissionen holdt den 15. januar 1975 (bilag III i svarskriftet), at Kommissionen var af den opfattelse, at det var meget vigtigt, at Den europæiske Fond for Regionaludvikling blev korrekt oprettet og administreret i den indledende forsøgsperiode; og det viser Kommissionens villighed til, på forslag af hr. Thomson, når denne ville finde det nødvendigt, at tage organisationen af GD XVI (dvs. generaldirektoratet for regionalpolitik) samt tildeling af supplerende stillinger hertil op til overvejelse.

På samme måde omtaler det fortrolige referat (»P.V. spécial«) af et møde, som Kommissionen holdt den 12. februar 1975 (bilag IV til svarskriftet), efter en omtale af en protest fra hr. Thomson mod, at GD XVI kun havde fået tildelt yderligere fire tjenestemænd i stedet for de elleve kategori A-tjenestemænd, man havde ansøgt om, at hr. Thomson pålagde hr. Ruggiero at udarbejde en skitse til en reorganisering af det pågældende generaldirektorat.

Kommissionen diskuterede igen regionalpolitik i sit møde den 29. maj 1975 (bilag V til svarskriftet), og i det fortrolige referat af dette møde (bilag VI til svarskriftet) omtales det blandt andet, at hr. Thomson ville fremsætte forslag om en reorganisering af generaldirektoratet for regionalpolitik mod slutningen af året.

Man kan dels af den fremlagte dokumentation, dels af hr. Ruggieros mundtlige forklaringer (se retsmødereferat s. 6

til 14) forestille sig, hvad der skete mellem midten af 1975 og midten af 1976.

Hr. Ruggiero udarbejdede en skitse til reorganisering af generaldirektoratet, som han drøftede med hr. Thomson, og som derefter blev drøftet med den daværende formand for Kommissionen, hr. Ortoli.

Skitsen, således som den fremstod efter disse drøftelser, så, for så vidt det er relevant for nærværende sag, således ud:

Generaldirektoratet skulle reorganiseres til to direktorater, nemlig:

— direktorat A »samordning, programmer, undersøgelser og analyser«

og

— direktorat B »udvikling og omstilling«.

Hr. de Castelbajac skulle være direktør for direktorat A (og forblive assisterende generaldirektør). Oprettelsen af direktorat A skulle omfatte yderligere en A 2 stilling, nemlig en stilling som ledende rådgiver, som »særlig ansvarlig for samordning af politiske og finansielle midler«. Ingen blev på dette stadium foreslået til den stilling.

Direktør for direktorat B skulle være hr. Solima.

Med hensyn til sagsøger skulle artikel 50 finde anvendelse.

På intet tidspunkt under udarbejdelsen af skitsen blev den drøftet af hr. Ruggiero (eller af nogen anden) med nogen af de daværende direktører i generaldirektoratet, dvs. hr. de Castelbajac, sagsøger, og hr. Solima (se retsmødereferat s. 7) — skønt det synes at stå fast, at de alle vidste, at en eller anden form for reorganisering af generaldirektoratet var planlagt.

Grundene til, at hr. de Castelbajac skulle foreslås til stillingen som direktør for direktorat A, er efter min mening tilstrækkeligt klare. Han var jo assisterende generaldirektør; det nye direktorat A skulle hovedsageligt oprettes ved en sammenlægning af det tidligere, reducerede direktorat A og hans eget mere aktive direktorat B; og han var, efter hvad hr. Ruggiero fortalte, særligt erfaren på området for samordning af national regionalpolitik (retsmødereferat s. 14).

Grundene til, at hr. Solima skulle foreslås til stillingen som direktør for direktorat B, er lige så klare. Dette direktorat skulle, som Ruggiero fremhævede i retten (se retsmødereferat s. 14) være præcist det samme som hr. Solimas tidligere direktorat C med en ny bogstavbetegnelse. Ikke engang navnet skulle ændres. Det skulle stadig hedde »udvikling og omstilling«.

Det afgørende her er imidlertid, hvorfor sagsøger ikke blev foreslået til den tredje A 2 stilling i det reorganiserede generaldirektorat, dvs. stillingen som ledende rådgiver i direktorat A. Der blev givet en antydning af begrundelsen i Kommissionens indlæg, hvor det blev sagt, at de opgaver, der hørte til denne stilling, ikke svarede til dem, som sagsøger havde fået erfaring i fra arbejdet som direktør i det tidligere direktorat A. I replikken (s. 8) blev det nævnt, at beslutningen om at fritage sagsøger fra hans stilling blev truffet ud fra en vurdering af hans kvalifikationer sammenholdt med hensynet til tjenesten. Det blev tilføjet, at dette var helt normalt og logisk set uundgåeligt. Som svar på et spørgsmål fra mig forklarede hr. Ruggiero under retsmødet situationen mere udførligt på følgende måde:

»Dette er en personlig vurdering. Jeg for mit vedkommende tror ud fra hr. Oslizlok's curriculum vitae og den erfaring, han har opnået ved Kommissionen, at han snarere var en mand, der havde evner i retning af økonomiske analyser end i retning af samordning og handling. Han havde f.eks. ikke nogen særlig omfattende erfaring — hvilket var helt naturligt, fordi han først blev ansat i Fællesskabet i 1973 — med hensyn til de forskellige fællesskabs-

fonds og de forskellige fællesskabsregler. Og samordningsarbejdet krævede netop meget omfattende kundskaber og et særdeles indgående kendskab f.eks. til Socialfonden og til, hvorledes denne fond fungerer, f.eks. hvorfor visse områder ikke modtager pengemidler og andre modtager mere. Der krævedes således en hel række særlige kundskaber, som hr. Oslizlok ikke havde, og som han ikke havde kunnet opnå i sin funktionsperiode i generaldirektoratet for regionalpolitik.«

(Retsmødereferat s. 10 til 11.)

Der er, såvidt jeg kan se, enighed om, at hr. Thomson den 29. juni 1976 kaldte sagsøger ind og oplyste ham om, at han snarest ville modtage et brev angående reorganiseringen af generaldirektoratet, som kunne indebære, at artikel 50 ville blive anvendt over for ham. På sagsøgers vegne hævdes det, at hr. Thomson, da han blev spurgt, hvad dette betød, sagde, at han ikke vidste det, men at de ville få mulighed for at tale om det senere. Vi har ikke hørt de to parters forklaringer om denne samtale, så vi kan ikke være sikre på, hvad der virkelig skete. Under alle omstændigheder er der vist også enighed om, at de ikke havde nogen yderligere samtale om dette spørgsmål.

Den følgende dag, den 30. juni 1976, holdt Kommissionen et møde, og det relevante uddrag af referatet (fremlagt på Domstolens anmodning) lyder således:

»*Fortroligt*

B. Reorganisering af generaldirektoratet for regionalpolitik — indledning af proceduren i vedtægtens artikel 50 over for en tjenestemand

1. Hr. Thomson informerer Kommissionen om sine planer angående reorganisering af generaldirektoratet for regionalpolitik. Han anfører, at han længe har studeret dette problem med formanden. Med denne reorganisering vil man udnytte erfaringerne fra den etårige forsøgsperiode, som er forløbet efter den faktiske oprettelse af Den europæiske Fond for Regionaludvikling. Man sigter navnlig mod en sammenlægning af generaldirektoratets aktiviteter i to direktorater i stedet for tre og på en udvidelse af sekretariatet for Udvalget for Regionalpolitik.

Kommissionen vil i den nærmeste fremtid modtage en note herom, der er udarbejdet i samråd med formanden; på grundlag af denne note skal Kommissionen vedtage den nye organisationsplan for generaldirektoratet for regionalpolitik.

Hr. Thomson oplyser Kommissionen om, at han har talt med hr. Oslizlok, direktøren for direktorat A (analyse, dokumentation og mål) under generaldirektoratet for regionalpolitik, og at han har meddelt denne, at formanden hr. Ortoli og han selv har i sinde at foreslå Kommissionen, at denne over for hr. Oslizlok indleder proceduren efter vedtægtens artikel 50.

På forslag af formanden og af hr. Thomson beslutter Kommissionen efter forhandling at indlede proceduren efter vedtægtens artikel 50 over for hr. Oslizlok.

Formanden sender følgende brev til hr. Oslizlok.«

Herefter gengiver referatet forslaget til det brev, som Kommissionens formand den følgende dag, 1. juli 1976, faktisk sendte til sagsøger (se bilag 3 til stævningen). Brevet lød således:

»Kære hr. Oslizlok,

Kommissionens løbende undersøgelse af ændringer i de opgaver, der pålægges dets forskellige tjenestegrene, har ført til overvejelser, navnlig med hensyn til tildelingen af visse ledende stillinger. Kommissionen er navnlig i færd med at udarbejde planer til reorganisering af tjenestegrenene under generaldirektoratet for regionalpolitik.

I denne sammenhæng finder Kommissionen, at det er nødvendigt at overveje Deres fritagelse fra stillingen af tjenstlige grunde i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 50.

Jeg ville være taknemmelig, hvis De ville sende mig Deres bemærkninger så snart som muligt, helst inden den 15. juli, således at jeg kan videregive dem til Kommissionen.

Med venlig hilsen

(sign.) François-Xavier Ortoli«

Herpå svarede sagsøger med sålydende brev af 12. juli 1976 (se bilag 4 til stævningen):

»Hr. Formand,

Jeg bekræfter modtagelsen af Deres brev af 1. juli 1976.

Lad mig først give udtryk for min store forbavselse og dybe skuffelse over således pludseligt i dette øjeblik at stå i en sådan situation.

De har venligst, hvilket jeg er taknemmelig for, anmodet mig om at tilsende Dem mine bemærkninger angående Kommissionens planer om at fritage mig fra min stilling på grund af en reorganisering af tjenestegrenene, navnlig under generaldirektoratet for regionalpolitik (XVI).

Desværre er der ikke i Deres brev givet nogen nærmere begrundelse for eller nogen nærmere angivelse af indholdet af en sådan reorganisering, og jeg beklager derfor dybt, at jeg ikke er i stand til at give et relevant svar på Deres spørgsmål eller til i fornødent omfang at fremsætte mine bemærkninger.

Jeg skal derfor høfligst tillade mig indtrængende at anmode Dem om at give mig fornøden mulighed for at fremsætte bemærkninger til det anførte. Indtil da skal jeg begrænse mig til mere generelle overvejelser.

Jeg kan absolut ikke se, hvorfor man i forbindelse med en reorganisering af Fællesskabets tjenestegrene under generaldirektoratet for regionalpolitik enten må nedlægge direktorat A (analyse, dokumentation og målsætninger), som jeg leder, og som forekommer mig uomgængeligt nødvendig for en gennemførelse af en regionalpolitik, eller, såfremt dette direktorat opretholdes, træffe beslutning om, at jeg ikke længere skal lede det.

Såfremt det modsat min overbevisning skulle blive påvist, at reorganiseringen af GD XVI nødvendigsvis må indebære nedlæggelse af direktoratet »analyse, dokumentation og mål«, eller at jeg ikke længere skal være direktør for dette direktorat, er jeg rede til at undersøge mulighederne for at besætte en anden stilling, svarende til min lønklasse og mine kvalifikationer.

Jeg kan nemlig ikke tro, at objektive tjenstlige grunde skulle føre til en så vidtgående beslutning som at afskedige mig. I øvrigt er der ikke i Deres brev tale om, at mine kvalifikationer eller min iver i arbejdet for Kommissionen skulle være bestridt.

Jeg tillader mig endelig at henlede Deres opmærksomhed på det betydelige tab, som min afskedigelse vil medføre for mig på trods af de i Vedtægtens artikel 50 omhandlede foranstaltninger, navnlig på grund af min alder (56 år) og min korte karriere ved Kommissionen (tre år).

Jeg skal i den forbindelse tilføje, at jeg har fire børn, der er henholdsvis 14, 17, 21 og 23 år gamle, og at jeg, da jeg naturligvis regnede med en fuld karriere ved Kommissionen og med at beholde de indtægter, som jeg har for tiden, ved hjælp af lån, som jeg skal tilbagebetale i månedlige rater, har ladet opføre et hus i Belgien (ved Overijse). I øvrigt skal jeg meddele, at et af mine børn, da der ikke ved vores ankomst til Bruxelles fandtes nogen engelsksproget afdeling ved Euro-

paskolen, har været nødt til at følge den fransksprogede afdeling. Dette har bevirket et tab på 1 år; det er udelukket, at hun under disse omstændigheder kan afslutte sin videregående skoleuddannelse ved Europaskolen.

Med venlig hilsen

(sign.) J. S. Oslizlok

Kommissionen reagerede ikke på dette brev.

Det fremgår klart af brevet, at sagsøger har erkendt, at reorganiseringen af generaldirektoratet kunne medføre, enten at hans direktorat blev nedlagt, eller at han ikke længere skulle være dets direktør. Hr. Ruggiero fortalte os, at sagsøger, efter sin samtale med hr. Thomson, havde talt med ham (hr. Ruggiero), og at han havde oplyst sagsøger om det væsentligste indhold af den foreslåede reorganisering (retsmødereferat s. 7). Mit indtryk var imidlertid, at hr. Ruggiero i denne del af sine forklaringer var usikker med hensyn til datoerne. Med mindre man skal tillægge sagsøger særlige bagtanker, må den logiske slutning for hans brev til Kommissionens formand være, at han ikke havde noget egentligt kendskab til, hvad der var foreslået — også selv om det på grundlag af nogen af de ham anvendte udtryk, f.eks. »de présenter utilement des observations« (fornøden mulighed for at fremsætte bemærkninger), kan udledes, at han havde indhentet juridisk bistand. Under alle omstændigheder er der ingen, der har anført, at sagsøger på noget tidspunkt fik oplyst, at grunden til, at han ikke fik tilbudt nogen A2 stilling i det reorganiserede generaldirektorat, var, at han ikke blev anset for at have de fornødne kvalifikationer.

Forslaget til reorganisering af generaldirektoratet for regionalpolitik blev fremsendt til Kommissionens medlemmer i et dokument, dateret den 16. juli 1976, med overskriften »Reorganisering af general-direktoratet for regionalpolitik (Notat fra formanden og hr. Thomson)« (bilag VII til svarskriftet). Dette dokument indeholdt blandt andet følgende.

»Den nye struktur er således karakteriseret ved to direktorater i stedet for de nuværende tre:

— det ene direktorat skal i det væsentlige have de opgaver, der er pålagt de nuværende direktorater A og B. Hensigten med at samle opgaverne under en enkelt ledelse er at opnå en bedre integration af funktionerne, undersøgelser, analyser af regionaludvikling, programmering og samordning. En fuldstændig koordineret udøvelse af disse forskellige funktioner er nemlig betingelsen, navnlig for den gradvise udarbejdelse af en samlet regionalstrategi for Fællesskabet. En sådan samling af opgaverne vil især gøre det muligt at sikre med al den fornødne effektivitet såvel en koordinering af arbejdet inden for generaldirektoratet som en koordinering af regionalpolitikken med Fællesskabets politik på andre områder.

— det andet direktorat skal mere direkte have til opgave at administrere Fællesskabets finansielle redskaber (EFRU, artikel 56 EKSF og EIB), som det nuværende direktorat C er ene- eller medansvarlig for. I virkeligheden skyldes de ændringer, der er foreslået for dette direktorat, hvis opgaver er ret ensartede, eftersom det drejer sig om at behandle udvikling og omstilling, udelukkende oprettelsen af EFRU og nedsættelsen af fondens udvalg.«

Af en oversigt, der var bilagt dette dokument, fremgik den foreslåede nye organisationsplan over generaldirektoratet med navnene på de tjenestemænd, der blev foreslået til hver stilling ned til kontorcheferne, men uden navne på de to direktører og den ledende rådgiver. Som konklusion på dokumentet blev det

foreslået (så vidt det her er relevant), at Kommissionen skulle godkende den nye organisationsplan som angivet i bilaget; foretage en sammenligning af de individuelle forhold og kvalifikationer for de tjenestemænd i lønklasse A 2, som tidligere havde været direktører i generaldirektoratet, under hensyn til de krav der måtte stilles til direktører i den nye struktur; i henhold til denne sammenligning træffe de nødvendige individuelle beslutninger; og endelig fastsættes den 1. august 1976 som datoen for ikrafttrædelsen af den nye organisationsplan.

Af referatet af det møde, som Kommissionen holdt den 21. juli 1976 (bilag VIII til svarskriftet) fremgår, at Kommissionen godkendte den nye organisationsplan for generaldirektoratet for regionalpolitik som foreslået, og at den, også som foreslået, besluttede, at denne nye organisationsplan skulle træde i kraft den 1. august 1976. I det fortrolige referat af dette møde (bilag IX til svarskriftet) nævntes det videre, at Kommissionen, der havde fået forelagt de personlige sagsmapper for de tre direktører i den tidligere struktur, foretog den foreslåede sammenligning. Som resultat heraf blev hr. de Castelbajac udnævnt til direktør for det nye direktorat A og hr. Solima til direktør for det nye direktorat B. Derefter blev et særligt afsnit med overskriften »Anvendelse af tjenestemandsvedtægtens artikel 50«, sagsøgers særlige tilfælde, behandlet. Da de to nye stillinger som direktør i generaldirektoratet for regionalpolitik var blevet besat, undersøgte Kommissionen muligheden for at ansætte sagsøger i den nye stilling som ledende rådgiver i direktorat A samt mulighederne for at ansætte ham i en af fire andre A 2 stillinger, som var eller snarest ville blive ledige i andre generaldirektorater. Kommissionen endte imidlertid med at træffe beslutning om at anvende artikel 50 over for sagsøger. Der er ikke anført nogen begrundelse herfor i Kommissionens referat. Vi ved imidlertid, at Kommissionen foran sig havde kopi af formandens brev af 1. juli 1976 til sagsøger samt kopi af dennes svar af 12. juli 1976 og endvidere et udkast til den beslutning, som senere blev meddelt sagsøger (bilag 1 til stævningen).

Under mødet blev der ikke foretaget udnævnelse til stillingen som ledende rådgiver i direktorat A. Faktisk blev denne stilling først besat i oktober 1976 — og da kun midlertidigt — da hr. Jaeger, den kontorchef i direktorat A, der var ansvarlig for samordning og for sekretariatet for Udvalget for Regionalpolitik, blev udnævnt til fungerende ledende rådgiver.

Dette forekommer mig at være de relevante faktiske omstændigheder i sagen.

Efter min mening bør der på grundlag af disse omstændigheder gives sagsøger medhold i dennes første søgsmålsgrund.

Domstolen har statueret, at tjenestemandsvedtægtens artikel 50 giver ansættelsesmyndigheden en vidtgående skønsbeføjelse, og at grundlaget for udøvelsen af denne beføjelse enten kan søges i tjenestens objektive krav eller i en vurdering af den pågældende tjenestemands særlige kvalifikationer i relation til sådanne krav. Da skønnet er særdeles vidt, kræves det imidlertid, at det kun udøves efter en nøje vurdering af de konkrete omstændigheder, og navnlig kun efter, at den pågældende tjenestemand til varetagelse af sine interesser er blevet hørt, hvilket indebærer, at han skal have mulighed for effektivt at varetage disse interesser: se sag 17/68 *Reinarz* mod *Kommissionen,* Sml. 1969, s. 28 (præmis 14 til 16 i dommen) og sag 19/70 *Almini* mod *Kommissionen,* Sml. 1971, s. 171 (præmis 9 til 11 i dommen). Det er faktisk blot en særlig anvendelse af den almindelige regel om retten til at blive hørt, som Domstolen har fastslået i sådanne sager som sag 17/74 *Transocean Marine Paint Association* mod *Kommissionen,* Sml. 1974, s. 1063, sag 121/76 *Moli* mod *Kommissionen,* Sml. 1977, s. 1971 og sag 75/77

Mollet mod *Kommissionen* (som Domstolen netop har afsagt dom i).

Jeg finder ikke, at sagsøger i nærværende sag fik en sådan mulighed, idet han aldrig blev informeret om den virkelige grund til forslaget om, at han skulle fritages fra sin stilling. Med de hyppigt citerede ord af Lord Morris of Borth-y-Gest, »If someone has a right to be heard, he must be entitled to know what he needs to be heard about« (Hvis nogen har ret til at blive hørt, må han have krav på at få at vide, hvad han skal høres om). For mig er der faktisk en slående lighed mellem denne sag og *Almini*-sagen, hvor Domstolen fandt, at skrivelsen herom til den pågældende tjenestemand anførte objektive tjenestlige grunde for beslutningen om at fritage ham fra stillingen, medens det i referatet af Kommissionens møde, hvor beslutningen blev truffet, hed, at beslutningen var truffet »på grundlag af en vurdering af ansøgerens personlige evner i henseende til de krav, som stilles i bestemte mulige stillinger.« Domstolen sluttede heraf, at Kommissionen ikke havde givet den pågældende mulighed for at fremsætte sine bemærkninger til de forhold, som i sidste instans syntes at være afgørende, og at beslutningen om at fritage ham fra stillingen derfor skulle annulleres. Det kan bemærkes, at også i den sag udtalte den pågældende tjenestemand, »at han fandt det vanskeligt at behandle det pågældende spørgsmål mere indgående, når der ikke forelå præcisere oplysninger om de 'almene hensyn', der lå til grund for den foranstaltning, der skulle træffes over for ham«. (Se præmis 14 til 18 i dommen.) Kommissionen har hævdet, at *Almini*-sagen adskiller sig herfra, fordi den pågældende tjenestemand kun fik fire dage til at fremsætte sine bemærkninger, medens sagsøger i nærværende sag har fået en rimelig frist. Kommissionens hastværk var imidlertid ikke den eneste grund, end ikke hovedgrunden, til Domstolens afgørelse i *Almini*-sagen.

Det er muligt, at resultatet i nærværende sag ville have været det samme, selv om sagsøger var blevet hørt om sine kvalifikationer og sin erfaring. Men vi kan ikke være sikre. Det blev på hans vegne udtalt, at han, hvis spørgsmålet var blevet forelagt ham, blandt andet kunne have henledt Kommissionens opmærksomhed på visse relevante skriftlige arbejder, som han havde produceret, herunder en artikel, som han hetop havde afsluttet om de monetære systemer i Fællesskabets regionalpolitik.

Da jeg således er af den opfattelse, at sagsøger bør gives medhold i denne søgsmålsgrund, kan jeg behandle de andre søgsmålsgrunde relativt kortfattet.

I *Reinarz*-sagen (nævnt ovenfor) fandt Domstolen, at det klart fremgik af artikel 50, at beslutninger i henhold til denne bestemmelse ikke krævede begrundelse. Sagsøger anmodede Domstolen om at tage denne afgørelse op til fornyet overvejelse. Efter min mening bør Domstolen af tre grunde følge nævnte afgørelse:

1) Som generaladvokat Roemer fremhævede i *Reinarz*-sagen (s. 81), står artikel 50, som intet anfører om begrundelse, mellem to artikler (artikel 49 og 51), som begge omhandler omstændigheder, hvorunder tjenestemænd kan tvinges til at fratræde tjenesten, og som begge udtrykkeligt kræver begrundelse. Den slutning trænger sig på, at en beslutning i henhold til artikel 50 ikke kræver nogen begrundelse.

2) Såfremt reglen om, at en tjenestemand, over for hvem der påtænkes truffet en foranstaltning i henhold til artikel 50, skal gives fornøden mulighed for at fremsætte sine bemærkninger, før der træffes nogen beslutning, vil den pågældende allerede kende grundene til nævnte foranstaltning. Det kan derfor ikke tjene noget fornuftigt formål at anføre begrundelsen i selve beslutningen (se sag 41/76 *Geist* mod

Kommissionen, Sml. 1977, s. 1419, hvor det blev statueret — i præmis 26 i dommen — at det forhold, at der ikke i beslutningen var anført nogen begrundelse, var irrelevant, når begrundelsen var angivet i et tidligere dokument).

3) Tjenestemandsvedtægtens artikel 25, som sagsøger har påberåbt sig, kræver ikke alene, at enhver afgørelse, som artiklen finder anvendelse på, og som omvendt indebærer et klagepunkt mod en tjenestemand, »skal begrundes«, men kræver også, at en sådan afgørelse skal bekendtgøres ... ved opslag i den af institutionens bygninger, som tjenestemanden hører under, og offentliggøres i Fællesskabernes månedlige personaleblad«. Det vil være en sjældenhed, at en A 1 eller A 2 tjenestemand, der er blevet fritaget fra sin stilling i henhold til artikel 50, vil have fordel af, at begrundelsen for denne fritagelse således bliver offentliggjort. Jeg bør måske tilføje, at der var tale om et andet forhold i sag 27/68 *Renckens* mod *Kommissionen*, Sml. 1969, s. 65, som blev anført af sagsøger. Den vedrørte anvendelsen af artikel 25 i relation til en A 3 tjenestemands udtræden af tjenesten i henhold til artikel 4 i forordning nr. 259/68.

Jeg finder derfor, at der ikke kan gives sagsøger medhold i den anden søgsmålsgrund.

Det samme gælder den tredje. Skulle der gives sagsøger medhold i denne søgsmålsgrund, måtte det være påvist, at Kommissionen havde forfulgt et andet mål end at varetage tjenestens interesser. Jeg finder intet i de faktiske omstændigheder, der kan støtte et sådant anbringende.

Jeg lod mig på et tidspunkt forvirre af den omstændighed, at Kommissionen i sit møde den 30. juni 1976 havde besluttet at »indlede proceduren efter artikel 50« over for sagsøger, og alene i forhold til ham, endnu inden Kommissionen havde behandlet de nærmere forslag om en reorganisering af generaldirektoratet eller sammenlignet fortjenesterne for dets tre daværende direktører. Det fremgik imidlertid, at grunden til, at Kommissionen havde gjort dette, var, at den ønskede at kende sagsøgers bemærkninger, før den skulle behandle alle detaljer i forslagene. Eftersom Kommissionen var bekendt med, at formanden og hr. Thomson ville foreslå, at sagsøger skulle fritages fra sin stilling, finder jeg det ikke urimeligt, faktisk tror jeg, at hvis der kan rejses kritik mod tidpunktet for at opfordre sagsøger til at fremsætte sine bemærkninger, må den være, at opfordringen måske skulle have været fremsat tidligere, før formandens og hr. Thomsons forslag antog fastere form. Under alle omstændigheder var der ingen grund til at fremsende lignende opfordringer til hr. de Castelbajac eller til hr. Solima, eftersom ingen nogensinde havde foreslået, at de skulle fritages fra deres stillinger.

Det vil endelig ikke komme som nogen overraskelse, hvis jeg siger, at der efter min opfattelse ikke kan gives sagsøger medhold i hans subsidiære krav, dvs. hans krav om at Kommissionens beslutning om at reorganisere generaldirektoratet for regionalpolitik, i sig selv var ugyldig. Dette må så meget desto mere følge, hvis det statueres, at der ikke kan gives sagsøger medhold i hans tredje søgsmålsgrund. Som Kommissionens repræsentant overbevisende forklarede under retsforhandlingerne, ville det grænse til det latterlige, hvis man antog, at Kommissionen havde udfoldet alt besværet med at reorganisere generaldirektoratet for regionalpolitik (og med at diskutere denne reorganisering ved et antal møder, spredt over en periode på omkring 1½ år) udelukkende med det formål at slippe af med en A 2 tjenestemand, som Kommissionen, hvis den havde fundet ham uegnet, havde alle muligheder for at fritage for tjenesten i henhold til artikel 50.

Jeg bør vel for fuldstændighedens skyld også omtale Kommissionens indsigelser om, at det subsidiære krav må afvises. Denne indsigelse beror efter min mening på en misforståelse, som hviler på samme grunde som Kommissionens tilsvarende indsigelse i sag 25/77, *De Roubaix*-sagen, i hvilken sag jeg for nylig for Domstolen har fremsat forslag til afgørelse.

Som konklusion skal jeg fremsætte det forslag til afgørelse, at det statueres, at Kommissionens beslutning af 21. juli 1976 om at anvende tjenestemandsvedtægtens artikel 50 over for sagsøger var ugyldig, samt at Kommissionen afholder sagens omkostninger.